

Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w Żłobku „Bajkowa Kraina” w Czernikowie

Preambuła

Bezpieczeństwo i dobro wszystkich dzieci uczęszczających do Żłobka „Bajkowa Kraina” w Czernikowie jest priorytetem wszelkich podejmowanych w naszej placówce działań. Przestrzegamy zasady dobra dziecka wyrażonej w Konstytucji oraz praw dziecka wynikających z Konwencji o Prawach Dziecka. Stwarzamy dzieciom bezpieczne i przyjazne środowisko, w którym są szanowane, doceniane oraz w którym uwzględniamy ich potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników wobec dzieci przemocy w jakiegokolwiek formie. Czujemy się odpowiedzialni i uważni, by rozpoznać u dzieci potrzebę ochrony, pomocy i wsparcia. W przypadku podejrzenia lub ujawnienia takiej potrzeby działamy bezzwłocznie, udzielając każdemu dziecku skutecznego wsparcia i ochrony.

Rozdział I

Cele standardów ochrony małoletnich

1. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom, rodzicom, opiekunom prawnym, a także pracownikom żłobka.
2. Przekazanie pracownikom informacji, które pozwolą im wywiązywać się z obowiązku ochrony dziecka na najwyższym możliwym poziomie.
3. Dostarczenie rodzicom/opiekunom prawnym informacji na temat zasad obowiązujących w żłobku, a także możliwości uzyskania wsparcia w sytuacji krzywdzenia dziecka.
4. Wskazanie rodzicom/opiekunom prawnym wysokiego zaangażowania żłobka w ochronę dzieci.
5. Włączenie rodziców/opiekunów prawnych w zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom.

Rozdział II

Słownik terminów

1. Pracownik – pracownik żłobka, zatrudniony na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej odpłatnej/nieodpłatnej (w tym wolontariatu).
2. Dyrektor – dyrektor Żłobka „Bajkowa Kraina”, zatrudniający pracowników żłobka.
3. Dziecko – w rozumieniu tego dokumentu, to każdy małoletni, czyli osoba, która nie ukończyła 18 roku życia, korzystający z usług żłobka.

4. Opiekun dziecka – przedstawiciel ustawowy dziecka: rodzic, opiekun prawny, rodzic zastępczy, opiekun tymczasowy (czyli osoba upoważniona do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych).

5. Zgoda opiekuna dziecka – zgoda co najmniej jednego z rodziców dziecka, rodziców zastępczych, opiekuna, opiekuna tymczasowego.

6. Krzywdzenie dziecka - krzywdzenie dziecka to jednorazowe albo powtarzające się nieprzypadkowe działanie lub zaniechanie, które powoduje lub może powodować u dziecka ból lub cierpienie psychiczne bądź fizyczne. Może ono stanowić czyn zabroniony. Oceny czy dane działanie lub zaniechanie jest czynem zabronionym dokonują organy wymiaru sprawiedliwości.

Wyróżnia się 5 podstawowych form krzywdzenia:

1) Przemoc fizyczna – obejmuje wszelkie nieprzypadkowe użycie siły fizycznej wobec małoletniego, w wyniku czego doznaje on bólu fizycznego i (ewentualnie) urazów lub zachowania, które mogą spowodować takie konsekwencje (stwarzają takie ryzyko). Przykładem takiej krzywdy jest bicie, potrząsanie, kopanie, duszenie, oparzenie, obezwładnianie, popychanie, rzucanie, rzucanie w dziecko ciężkim lub niebezpiecznym przedmiotem i inne.

Przemocą fizyczną wobec dzieci są kary fizyczne czyli jakiegokolwiek karanie z użyciem siły fizycznej, które ma na celu spowodowanie pewnego nawet niewielkiego bólu lub dyskomfortu.

Obejmuje wszelkie uderzanie małoletniego ręką lub jakimkolwiek innym przedmiotem oraz kopanie, potrząsanie, rzucanie w niego przedmiotami, drapanie go, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy lub uszy, nakazywanie utrzymywania jakiejś niewygodnej pozycji (np. klęczenie, stanie z podniesionymi rękami), oparzenie czy przypalenie bądź w postaci bolesnych czynności (np. zmuszanie do połykania gorących potraw, karmienie na siłę) i inne podobne akty.

2) Przemoc psychiczna – obejmuje wszelkie zachowania prowadzące do niszczenia lub zaburzenia u małoletniego konstruktywnego obrazu własnej osoby, wszelkie zachowania, które powodują lub mogą powodować u małoletniego (bezpośrednio lub odległym w czasie) różne problemy emocjonalne lub psychospołeczne, w tym zaburzenia emocjonalne, poznawcze, zaburzenia zachowania oraz problemy psychiczne. Są to wszelkie zachowania, które w ocenie społecznej i naukowych standardów są psychologicznie destrukcyjne. Mogą to być zarówno powtarzające się zachowania jak i pojedyncze akty, mające na celu wywołanie u małoletniego przykrości, poczucia małej wartości bycia niekochanym, niechcianym, nieakceptowanym, itp. W szczególności przemoc psychiczna obejmuje takie zachowania jak:

- wyzwiska, groźby i inne formy agresji werbalnej,

- straszenie, w tym grożenie lub sugerowanie użycia siły fizycznej w celu wyrządzenia bólu, grożenie zabiciem, wyrzuceniem z placówki, domu lub grożenie umieszczeniem dziecka w miejscu, którego nie lubi lub się boi, straszenie lub akty zniszczenia ulubionych rzeczy dziecka bądź wyrządzenie krzywdy ulubionym zwierzętom,
- izolowanie,
- szantażowanie,
- stawianie nadmiernych wymagań, nieliczenie się z możliwościami rozwojowymi dziecka,
- nadmierna kontrola, ograniczanie swobody,
- wzbudzanie poczucia winy, stałe obwinianie i krytykowanie, czynienie z dziecka tzw. „kozła ofiarnego”,
- upokarzanie, stosowanie poniżających porównań, zawstydzanie, wyśmiewanie, stawianie małoletniego w sytuacji sprzecznych wymagań,
- ignorowanie, demonstrowanie odrzucenia, celowe niedostrzeganie dziecka
- niereagowanie na potrzeby emocjonalne dziecka,
- namawianie lub zachęcanie małoletniego do niewłaściwych społecznie i moralnie zachowań (autodestrukcyjnych, antyspołecznych, przestępczych, dewiacyjnych i ryzykownych społecznie nieaprobowanych).

3) Przemoc seksualna - obejmuje jakikolwiek typ zachowań wykorzystujących małoletniego do stymulacji i satysfakcji seksualnej przez osobę dorosłą lub znacząco starszą, które mogą obejmować różne zachowania, zarówno z kontaktem fizycznym z małoletnim lub bez fizycznej styczności. Oznacza wciąganie osoby małoletniej w jakąkolwiek aktywność seksualną, która ma na celu satysfakcję erotyczną innej osoby, a której dziecko nie rozumie, nie ma możliwości obrony, i którą odbiera jako krzywdzącą w chwili zajścia lub później.

Jako przykład można wskazać:

- stosunki seksualne (genitalne, oralne, analne, udowe), pobudzanie i dotykanie intymnych miejsc dziecka, masturbacja przy użyciu małoletniego lub w jego obecności,
- rozmowy, komentarze, insynuacje lub żarty o treści seksualnej, ekshibicjonizm, podglądanie, wykonywanie czynności seksualnej przy dziecku, a także nakłanianie do oglądania pornografii lub udostępnianie mu treści mających taki charakter, lub też umożliwianie małoletniemu zapoznanie się z nimi. Obejmują także materiały ukazujące dziecko uczestniczące w rzeczywistych lub symulowanych zachowaniach o wyrażnie seksualnym charakterze,

- dotykanie, obejmowanie, poklepywanie bez wyraźnej zgody osoby, która osiągnęła wiek zgody,
(Uwaga: w przypadku małoletnich poniżej 15 roku życia nie ma znaczenia fakt, że dziecko wyraziło zgodę),

- demonstrowanie treści o charakterze pornograficznym (fotografie, rysunki, teksty).

4) Zaniedbywanie - oznacza brak należnych dziecku zachowań, co powoduje niezaspokajanie niezbędnych dla prawidłowego rozwoju potrzeb egzystencjalnych małoletniego związanych z odżywianiem, ubiorem, schronieniem, higieną, opieką medyczną, oraz kształceniem, ale też narażanie dziecka na jakiegokolwiek niebezpieczeństwo i brak zapewniania bezpieczeństwa przez osoby odpowiedzialne za jego dobro. Zaniedbywanie może być intencjonalne lub niezamierzone, a wręcz nieświadome co do konsekwencji spowodowania sytuacji. Może mieć charakter powtarzalny lub incydentalny.

Rodzaje zaniedbywania:

- Fizyczne: nieodpowiednie odżywianie, ubiór, higiena, schronienie oraz brak nadzoru i opieki, a także narażanie zdrowia i życia dziecka na niebezpieczeństwo,

- Medyczne: nieszukanie pomocy medycznej lub poważne opóźnienie w jej szukaniu w sytuacji poważnych urazów czy chorób bądź problemów zdrowotnych małoletniego, brak podejmowania czynności zalecanych na bazie wiedzy medycznej w leczeniu dziecka,

- Edukacyjne i wychowawcze: brak stymulacji poznawczej małego dziecka, przyzwolenia i brak działań w sytuacji występowania u dziecka różnych zachowań problemowych, brak dbałości o zapewnienie specjalnych działań rozwojowych dziecku, któremu zalecono takie wskazania, brak zapewnienia pomocy psychopedagogicznej, odmowa poddania dziecka zabiegom korekcyjnym i terapeutycznym w sytuacjach występowania u niego problemów z zachowaniem, zaburzeń emocjonalnych i innych, brak zainteresowania sytuacją dziecka w placówce, całkowity brak współpracy i zainteresowania rodziców/ opiekunów prawnych sytuacją dziecka w placówce,

- Emocjonalne: brak wsparcia małoletniego w sytuacjach trudnych dla niego, brak zainteresowania dzieckiem, niezwracanie uwagi na dziecko, brak nawiązywania z małym dzieckiem kontaktu/ wchodzenia w interakcje z dzieckiem, dopuszczanie do przebywania przez dziecko w sytuacjach, które są dla niego szkodliwe w sensie psychologicznym (np. przemoc między rodzicami, przemoc w mediach itp.),

- Porzucanie: pozostawienie dziecka bez opieki i nadzoru na długi czas.

5) Przemoc rówieśnicza - (agresja rówieśnicza): występuje, gdy dziecko doświadcza różnych form przemocy ze strony rówieśników.

7. Osoby odpowiedzialne za standardy ochrony dzieci – pielęgniarka i dyrektor placówki sprawują nadzór nad właściwym stosowaniem standardów ochrony dziecka w placówce oraz ich aktualizowanie.

8. Osoby odpowiedzialne za ochronę dziecka – pielęgniarka i dyrektor placówki, odpowiedzialni są za przyjmowanie zgłoszeń o zagrożeniu dobra dziecka i podejmowanie interwencji przed właściwymi organami lub instytucjami.

9. Osoby udzielające wsparcia dziecku – dyrektor placówki i pielęgniarka są odpowiedzialne za opracowanie planu pomocy dziecku i monitorowanie postępów tego planu.

10. Dane osobowe dziecka - wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię i nazwisko, oraz wizerunek.

Ważne instytucje położone najbliżej żłobka:

1) placówka ochrony zdrowia – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medyk”, ul. Juliusza Słowackiego 10, 87-640 Czernikowo.

2) jednostka pomocy społecznej – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernikowie, ul. Słowackiego 12.

3) ośrodek interwencji kryzysowej oraz wczesnej interwencji – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu Zespół Interwencji Kryzysowej, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 82.

4) poradnia psychologiczno-pedagogiczna – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chełmży – Filia w Dobrzejewicach, Dobrzejewice 45, 97-123 Dobrzejewice.

5) ośrodek wsparcia dziennego – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu, Juliana Fałata 36.

6) poradnia zdrowia psychicznego – Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Psychiatrycznego w Toruniu, ul. Adama Mickiewicza 24.

7) powiatowe centrum pomocy rodzinie – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu, ul. Towarowa 4/6.

8) sąd rejonowy – Sąd Rejonowy w Lipnie, ul. Piłsudskiego 15/17.

9) jednostka policji – Komisariat Policji w Dobrzejewicach, Dobrzejewice 65, 87-123 Dobrzejewice.

Ważne organy i organizacje:

1) Rzecznik Praw Obywatelskich – Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy, ul. Jagiellońska 3.

2) Rzecznik Praw Dziecka – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka: 800 12 12 12.

3) organizacje pozarządowe zajmujące się wspieraniem rodziców i dzieci:

- Rodzina w Centrum – ul. Janiny Bartkiewiczówny 93, 87-100 Toruń.

Rozdział III

Środki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Część pierwsza: zasady rekrutacji oraz wymogi wobec pracowników

§ 1. Umiejętności dodatkowe każdego pracownika

Pracownik żłobka zna czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.

§ 2. Zasady rekrutacji pracowników

1. Przed zatrudnieniem nowego pracownika lub dopuszczeniem nowo przyjętej osoby do czynności w żłobku, dokładnie określamy jakie czynności będzie wykonywać.

2. W trakcie rekrutacji uzyskujemy:

1) dane osobowe kandydata, takie jak: imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia dane kontaktowe, potwierdzone okazaniem i sprawdzeniem dokumentu tożsamości;

2) informacje dotyczące:

a) wykształcenia kandydata/kandydatki;

b) kwalifikacji zawodowych kandydata/kandydatki;

c) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.

§ 3. Weryfikacja danych o karalności

a) kandydat/ka przedstawia zaświadczenie o niekaralności z KRS,

b) dyrektor żłobka weryfikuje, czy kandydat/ka nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

§ 4. Obowiązki przed przystąpieniem do pracy

1. Przed przystąpieniem do wykonywania swoich obowiązków każdy pracownik zapoznaje się ze standardami ochrony dzieci.

2. Po zapoznaniu się ze standardami ochrony dzieci każdy pracownik podpisuje oświadczenie o zapoznaniu się z nimi. Oświadczenie zostaje włączone do akt osobowych pracownika lub do porozumienia z wolontariuszem.

§ 5. Obowiązki osób odpowiedzialnych za standardy ochrony dzieci

Do obowiązków osoby odpowiedzialnej za standardy ochrony dzieci należy:

1) udostępnianie standardów ochrony dzieci na stronie BIP, internetowej stronie żłobka, w siedzibie oraz w widocznym dla wszystkich miejscu na terenie żłobka.

2) przygotowanie pracownika żłobka do stosowania standardów ochrony dzieci przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu jakichkolwiek zmian w istniejących już w placówce standardach;

- 3) prowadzenie ewidencji pracowników żłobka, którzy zapoznali się ze standardami ochrony dzieci przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu jakichkolwiek zmian w istniejących już w żłobku standardach;
- 4) okresowy przegląd standardów ochrony dzieci w porozumieniu i współpracy z dyrektorem i pracownikami żłobka;
- 5) monitorowanie prawidłowości stosowania standardów.

§ 6. Obowiązki osoby odpowiedzialnej za ochronę dziecka

Do osoby odpowiedzialnej za ochronę dziecka należy (adekwatnie do sytuacji):

- 1) przyjęcie zgłoszenia o wystąpieniu czynnika ryzyka zagrożenia dobra dziecka;
- 2) przyjęcie zgłoszenia o:
 - a) ujawnieniu lub przyjęciu powiadomienia o incydencie bądź zdarzeniu zagrażającym dobru dziecka;
 - b) ujawnieniu czynników krzywdzenia lub symptomów krzywdzenia dziecka;
 - c) ujawnieniu krzywdzenia dziecka;
 - d) podejrzeniu bądź ustalonym udostępnieniu, rozpowszechnieniu lub wykorzystaniu wizerunku dziecka;
- 3) podjęcie właściwej interwencji w celu ochrony dziecka, w tym:
 - a) przeprowadzenie rozmowy z rodzicem lub opiekunem;
 - b) powiadomienie ośrodka pomocy społecznej;
 - c) zawiadomienie sądu rodzinnego;
 - d) złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego.

§ 7. Obowiązki osoby odpowiedzialnej za udzielenie dziecku wsparcia

Do osoby odpowiedzialnej za udzielanie wsparcia dziecku należy:

- 1) opracowanie planu pomocy dziecku we współpracy z pracownikami żłobka lub specjalistami z organizacji zewnętrznych;
- 2) regularne monitorowanie wsparcia udzielanego dziecku.

Część druga: Zasady bezpiecznych relacji między pracownikami a dziećmi

§ 8. Komunikacja

1. Dbamy, aby każdy komunikat, działanie bądź czynność podejmowana w stosunku do dziecka były adekwatne do sytuacji, stopnia jego rozwoju i indywidualnych potrzeb i możliwości. Kontakty pracownika/wolontariusza z dzieckiem mają być bezpieczne, uzasadnione i nie mogą skutkować nierównym traktowaniem dziecka w stosunku do innych dzieci, w tym jego faworyzowaniem.
2. Podejmując decyzje dotyczące dziecka, zawsze kierujemy się jego bezpieczeństwem, dobrem

i potrzebami. Gdy jest to możliwe z uwagi na wiek dziecka, informujemy je o tym, a także wysłuchujemy jego opinii.

3. W relacjach z dzieckiem:

- 1) zachowujemy cierpliwość, otwartość i okazujemy mu szacunek;
- 2) słuchamy uważnie, a w przypadku zadania pytania udzielamy odpowiedzi adekwatnej do wieku dziecka i określonej sytuacji;
- 3) pozostajemy wrażliwi i pełni szacunku na różnice, uwarunkowania językowe, kulturowe, religijne lub etniczne dziecka.

§ 9. Prywatność

1. Każdy pracownik szanuje prawo dziecka do prywatności.
2. Jeżeli zajdzie potrzeba indywidualnej rozmowy z dzieckiem, planujemy i przeprowadzamy ją w taki sposób, aby nie przebywać z dzieckiem na osobności bez możliwości kontroli innych osób

§ 10. Zasady pracowników w relacjach z dziećmi

1. W żłobku przestrzegamy poniższych zasad:

- 1) pracownik nie spożywa alkoholu, wyrobów tytoniowych, innych używek bądź nielegalnych substancji; pracownik nie ogląda treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę w trakcie pracy z dziećmi i na terenie żłobka;
- 2) pracownik nie podaje dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych, innych używek bądź nielegalnych substancji ani leków, które nie są zalecone przez lekarza;
- 3) pracownik nie utrwała wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb niezwiązanych z działalnością placówki;
- 4) pracownik nie dotyka dziecka w sposób, który można uznać lub jest nieprzyzwoity bądź niestosowny;
- 5) pracownik w obecności dzieci nie używa wulgarnych słów, gestów lub żartów;
- 6) pracownik nie stosuje żadnej z form przemocy wobec dziecka;
- 7) pracownik nie lekceważy dziecka, nie obraża go, nie krzyczy na dziecko;
- 8) pracownik nie ujawnia wobec osób nieuprawnionych (w tym wobec innych dzieci) informacji wrażliwych dotyczących dziecka, związanych z wizerunkiem dziecka, jego sytuacją rodzinną, ekonomiczną, medyczną, opiekuńczą i prawną.

§ 11. Ochrona dziecka

W przypadku pracy z dzieckiem, o którym wiemy, że może doświadczać lub doświadczyło krzywdzenia (seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania), zachowujemy szczególną ostrożność, gdy stara się ono nawiązać bliską relację z pracownikiem. Nie jest to odtrącenie dziecka, ignorowanie jego potrzeb. Ostrożność ta ma na celu ochronę dziecka i umożliwieniu mu powrotu do stabilizacji emocjonalnej.

§ 12. Czynności pielęgnacyjne

Podczas czynności pielęgnacyjnych, higienicznych i związanych z ochroną zdrowia dziecka, pracownik ogranicza kontakt fizyczny z dzieckiem do czynności niezbędnych, adekwatnych do wieku i rozwoju dziecka. Przeprowadza je w taki sposób, aby podczas przebywania z dzieckiem na osobności zawsze istniała możliwość kontroli ze strony innej osoby.

§ 13. Zasady relacji między dziećmi

1. Pracownik zna i stosuje zasady bezpiecznych relacji między dziećmi ustalone w żłobku.
2. Treść zasad bezpiecznych relacji między dziećmi uwzględnia potrzeby rozwojowe dzieci przebywających w żłobku.
3. Ewaluację i weryfikację zasad bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi przeprowadzamy nie rzadziej niż dwa razy w roku, w tym po każdej sytuacji kryzysowej, jeśli w placówce podjęto interwencję z powodu krzywdzenia rówieśniczego lub z powodu krzywdzenia ze strony osoby trzeciej.

§ 14. Komunikacja między dziećmi

Dbamy o to, by każde dziecko:

- 1) miało do innych dzieci stosunek życzliwy i pełen szacunku, nie obrażało innych dzieci;
- 2) bawiło się z innymi dziećmi w zgodzie;
- 3) nie odbierało przedmiotów, którymi bawi się inne dziecko lub które do niego należą, bez jego zgody;
- 4) szanowało prywatność innych dzieci;
- 5) nie dotykało innego dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzystoity lub niestosowny.
- 6) Uczyło się skutecznie określać i wyrażać granice wobec innych dzieci, mówiąc np.: stop, boli.

§ 15. Szkolenia

1. Pracownicy otrzymują szkolenia z obszaru ochrony dzieci, dostosowane do roli pełnionej w żłobku. Szkolenia z zakresu ochrony dzieci odbywają się w formie stacjonarnej a także w formule online (webinaria, e-learning, cyfrowe materiały edukacyjne).
2. Działania szkoleniowe dotyczą w szczególności:

- a) obowiązujących w placówce zasad i procedur ochrony dzieci,
 - b) rozpoznawania czynników i symptomów krzywdzenia dzieci,
 - c) przeciwdziałania przemocy i podejmowania stosownych interwencji.
3. Opracowanie harmonogramu szkoleń i działań edukacyjnych koordynuje osoba odpowiedzialna za przygotowanie pracowników do stosowania obowiązujących w żłobku standardów ochrony dzieci.
4. Szkolenie z zakresu standardów ochrony dzieci przeprowadza się minimum raz na dwa lata.
5. Przeszkolenie ze standardów ochrony małoletnich przechodzi każdy nowy pracownik w terminie do 7 dni od dnia/daty podjęcia zatrudnienia
6. Szkolenia dla rodziców z zakresu standardów ochrony dzieci przeprowadza osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich nie rzadziej niż raz do roku.

Rozdział IV Procedury podejmowania interwencji i udzielania wsparcia

§ 16. Interwencja i rodzaje procedur interwencyjnych

1. Celem interwencji jest powstrzymanie krzywdzenia dziecka i zapewnienie mu ochrony.
2. Celem procedury interwencji jest ustalenie sposobu działania w żłobku w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub ujawnienia krzywdzenia dziecka.
3. Przy wyborze właściwej procedury reagowania na krzywdzenie dziecka kierujemy się kryterium stopnia zagrożenia dobrostanu dziecka. Uwzględniamy także kto jest osobą krzywdzącą – pracownik, rodzic / opiekun czy też inne dziecko.
4. Wyróżniamy cztery stopnie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka:
 - 1) bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia dziecka;
 - 2) zagrożenie życia lub zdrowia dziecka;
 - 3) naruszanie dobrostanu psychicznego dziecka;
 - 4) zaniedbanie potrzeb życiowych.

§ 17. Utrwalanie interwencji i poufność interwencji

1. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. Karta interwencji stanowi załącznik do prowadzonego przez placówkę rejestru interwencji.
2. Wszystkie osoby, które uzyskały informację o krzywdzeniu dziecka lub zapoznały się z informacjami dotyczącymi tego zdarzenia są zobowiązane do zachowania poufności. Nie dotyczy to informacji przekazywanych uprawnionym instytucjom lub organom w celu dalszej ochrony dziecka.

§ 18. Podejrzenie krzywdzenia

1. Jeżeli pracownik podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone bądź otrzyma taką informację, ma obowiązek natychmiastowego sporządzenia notatki służbowej i przekazania jej osobie odpowiedzialnej za ochronę dziecka, która podejmuje dalsze czynności interwencyjne.
2. Jeżeli występują zagrożenie lub bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia dziecka i nie jest możliwe natychmiastowe zawiadomienie osoby odpowiedzialnej za ochronę dziecka, nie stosuje się zasady z punktu pierwszego. Odpowiednie czynności bezpośrednio podejmuje pracownik, który ujawnił zagrożenie a po interwencji przekazuje notatkę w tej sprawie osobie odpowiedzialnej za ochronę dziecka.
3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej w żłobku do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez dyrektora /osobę odpowiedzialną za prowadzenie placówki.

§ 19. Podejrzanie krzywdzenia przez opiekuna dziecka (rodzica, rodzica zastępczego, opiekuna, opiekuna tymczasowego)

Jeżeli zachodzi podejrzenie krzywdzenia przez opiekuna dziecka, wówczas to osoba odpowiedzialna za interwencję, jeśli to możliwe, przeprowadza rozmowę z dzieckiem. Celem rozmowy jest ustalenie przebiegu zdarzenia, ale także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są odnotowywane w karcie interwencji.

§ 20. Zaniedbanie

1. Jeżeli krzywdzenie przybiera formę zaniedbania i nie występuje zagrożenie życia lub zdrowia dziecka, osoba odpowiedzialna za interwencję:
 - a) organizuje spotkanie/a z rodzicem / opiekunem dziecka i przekazuje swoje ustalenia;
 - b) wyjaśnia, jak powinno wyglądać prawidłowe zachowanie wobec dziecka;
 - c) poucza o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, u innych organizacji lub służb a także o działaniach, które ma obowiązek podjąć zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
 - d) informuje, że sytuacja dziecka będzie monitorowana, a w przypadku braku poprawy w ciągu 7 dni lub nieobecności dziecka w żłobku zawiadomiony zostanie sąd rodzinny. Zasady tej nie stosujemy, jeśli występuje sytuacja z pkt 3;
 - e) powiadamia ośrodek pomocy społecznej właściwy dla miejsca zamieszkania dziecka lub jednostkę policji o konieczności wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.
2. Jeżeli sytuacja dziecka nie uległa poprawie, rodzic / opiekun zaniedbuje potrzeby psychofizyczne dziecka lub też zachodzi podejrzenie chronicznej niewydolności wychowawczej, wykonując

obowiązek ustawowy, powiadamy właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy wskazanej rodzinie.

3. Jeżeli z rozmowy z rodzicem / opiekunem wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą dziecku, ignoruje zdarzenie lub nie widzi konieczności zmian, osoba odpowiedzialna za interwencję od razu sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego wnosząc, aby sąd powiadomił, czy wszczęto postępowanie czy też nie znaleziono podstaw do jego wszczęcia.

16 Podstawa prawna: art. 572 § 3 Kodeksu postępowania cywilnego: Na wniosek osoby lub instytucji, o której mowa w § 1 lub 2, sąd opiekuńczy informuje o wszczęciu postępowania z urzędu lub braku podstaw do jego wszczęcia z urzędu.

§ 21. Naruszenie dobrostanu fizycznego lub psychicznego dziecka

Jeżeli krzywdzenie dziecka przybiera formę naruszania dobrostanu fizycznego lub psychicznego dziecka, a nie zagraża jego życiu lub zdrowiu, osoba odpowiedzialna za interwencję:

- a) organizuje spotkanie/a z rodzicem / opiekunem dziecka i przekazuje swoje ustalenia;
- b) wyjaśnia, jak powinno wyglądać prawidłowe zachowanie wobec dziecka;
- c) poucza o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, u innych organizacji lub służb a także o działaniach, które ma obowiązek podjąć zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- d) informuje, że sytuacja dziecka będzie monitorowana;
- e) powiadamia ośrodek pomocy społecznej właściwy dla miejsca zamieszkania dziecka lub jednostkę policji o konieczności wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”;
- f) zawiadamia sąd rodzinny, wnosząc, aby sąd powiadomił, czy wszczęto postępowanie czy też nie znaleziono podstaw do jego wszczęcia. O przesłaniu wniosku do sądu rodzinnego powiadamia się opiekuna.

§ 22. Bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia dziecka – podejrzenie popełnienia przestępstwa

Jeśli krzywdzenie ze strony rodzica / opiekuna zagraża lub bezpośrednio zagraża życiu lub zdrowiu dziecka, w tym, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa, nie przeprowadza się rozmowy z opiekunami. W takiej sytuacji osoba odpowiedzialna za interwencję lub osoba, która powzięła informację o krzywdzeniu:

- 1) niezwłocznie informuje odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 999 (pogotowie);

- 2) zawiadamia służby odpowiedzialne za procedurę wskazaną w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 3) przekazuje Policji wszystkie znane jej okoliczności dotyczące sytuacji dziecka.

§ 23. Plan wsparcia

1. Po ujawnieniu krzywdzenia dziecka przez opiekuna osoba odpowiedzialna za wsparcie dziecka sporządza - we współpracy z innymi członkami personelu – plan wsparcia dziecka oraz regularnie (co najmniej raz w tygodniu) monitoruje postępy jego realizacji.
2. Osoba odpowiedzialna za wsparcie może współpracować przy opracowaniu planu z innymi członkami personelu, a także z wybranymi instytucjami zewnętrznymi.

§ 24. Podejrzenie krzywdzenia przez pracownika

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika, zostaje on w trybie natychmiastowym odsunięty od pracy z dziećmi do czasu wyjaśnienia sprawy. O podejrzeniu krzywdzenia informowany jest natychmiast przedstawiciel ustawowy dziecka.
2. Osoba odpowiedzialna za interwencję w miarę możliwości przeprowadza obserwację/rozmowę z dzieckiem. Celem rozmowy/obserwacji jest ustalenie przebiegu zdarzenia, ale także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są odnotowywane w karcie interwencji. Osoba odpowiedzialna za interwencję weryfikuje zapis z monitoringu.
3. Jeżeli podejrzenie krzywdzenia zgłosił opiekun dziecka, a nie zostało ono potwierdzone, należy przesłać opiekunowi stosowną informację w formie pisemnej.
4. W przypadku gdy naruszenie dobra dziecka nie było rażące, dyrektor przeprowadza rozmowę z pracownikiem, przywraca go do czynności/obowiązków służbowych oraz informuje o uważnym monitorowaniu dalszego postępowania i zachowania pracownika.
5. Jeżeli doszło do rażącego naruszenia dobra dziecka działania lub zaniechania w żłobku dyrektor: przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem, odsuwa go od wykonywania pracy, udziela pracownikowi nagany z wpisem do akt, stosuje dalsze konsekwencje kadrowe - łącznie ze zwolnieniem dyscyplinarnym.

§ 25. Podejrzenie krzywdzenia rówieśniczego

1. W przypadku podejrzenia o krzywdzenie dziecka przez inne dziecko przebywające w placówce należy niezwłocznie przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci. Informacje uzupełniamy również rozmawiając z innymi osobami, które mogą mieć wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów dążymy do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Wszystkie ustalenia są odnotowywane w karcie

interwencji. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.

2. Wspólnie z rodzicami /opiekunami prawnymi dziecka krzywdzącego opracowujemy plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań dziecka.
3. Z rodzicami / opiekunami dziecka poddawanego krzywdzeniu opracowujemy plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
4. W trakcie rozmów ustalamy także czy dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka i wszcząć procedurę taką, jak w przypadku każdego innego podejrzenia, że dziecko krzywdzone jest przez opiekunów.

§ 26. Zagrożenie zdrowia i życia

Jeśli krzywdzenie przez pracownika lub inne dziecko jest oczywiste i zagraża bezpośrednio życiu lub zdrowiu dziecka osoba odpowiedzialna za interwencję lub osoba, która powzięła informację o krzywdzeniu:

- 1) powiadamia o zdarzeniu odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 999 (pogotowie);
- 2) powiadamia rodzica / opiekuna prawnego dziecka krzywdzonego;
- 3) powiadamia rodzica/opiekuna prawnego dziecka, które skrzywdziło inne dziecko.

§ 27. Udzielenie dziecku wsparcia po ujawnieniu krzywdzenia

1. Żłobek zobowiązany jest zapewniać dzieciom wsparcie i bezpieczeństwo, ze szczególnym naciskiem na dzieci, które doświadczyły krzywdzenia.
2. Żłobek zobowiązany jest również do zapewnienia stosownego wsparcia innym dzieciom, które były świadkami lub w jakikolwiek sposób dowiedziały się o takim czynie wobec jednego z podopiecznych placówki.

§ 28. Plan pomocy

1. Po ujawnieniu krzywdzenia dziecka osoba odpowiedzialna za udzielenie wsparcia sporządza opis sytuacji opiekuńczej (czyli żłobkowej), a także rodzinnej dziecka.
2. Na podstawie rozmów z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka, personelem placówki i ewentualnymi instytucjami zewnętrznymi opracowuje plan pomocy dziecku.
2. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - 1) wsparcia, jakie placówka zaoferuje dziecku;

- 2) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy, jeżeli jest to możliwe/istnieje taka potrzeba;
 - 3) częstotliwości i sposobów monitorowania wsparcia udzielanego dziecku.
3. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez osobę odpowiedzialną za udzielenie wsparcia rodzicom / opiekunom prawnym dziecka z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.

Rozdział V Procedury przeglądu standardów ochrony dzieci

§ 29. Aktualizacja standardów

1. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci, przeprowadza raz na dwa lata ankietę skierowaną do wszystkich pracowników, która obejmuje znajomość oraz przestrzeganie standardów ochrony dzieci, a także ewentualną potrzebę wprowadzenia zmian w istniejących już w placówce standardach. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 4 do niniejszych standardów. W ewaluację wyników ankiety możemy włączyć rodziców.
2. Na podstawie ankiet, o których mowa w ustępie 1 osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci sporządza raport, który następnie przekazuje dyrektorowi placówki. Jedna część raportu powinna zawierać ocenę znajomości standardów przez personel placówki, kolejna - zestawienie zgłaszanych naruszeń standardów ochrony dzieci, ostatnia - propozycje zmian w zakresie tychże standardów.
3. Dyrektor placówki w terminie jednego miesiąca od otrzymania raportu, o którym mowa w ust. 2, podejmuje decyzje odnośnie wprowadzenia zmian w zapisach standardów ochrony dzieci i powierza przygotowanie nowego tekstu osobie odpowiedzialnej za standardy ochrony dzieci.
4. Jeśli na podstawie raportu okaże się, że stopień znajomości standardów ochrony dzieci wśród pracowników jest niewystarczający, osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci, ma obowiązek przeprowadzić dla nich szkolenie uzupełniające wiedzę w tym zakresie.

§ 30. Ewaluacja procedur podejmowania interwencji

Żłobek raz na kwartał dokonuje przeglądu decyzji i podjętych działań w zakresie przeciwdziałania krzywdzeniu, a także ocenia ich skuteczność.

§ 31. Zapisy końcowe

1. Standardy ochrony dzieci obowiązują od dnia 12.08.2024 roku.
2. Udostępnienie standardów ochrony dzieci następuje w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi przez personel placówki, rodziców / opiekunów dzieci:
 - a) bezpośrednio przekazanie każdemu pracownikowi żłobka;

- b) umieszczenie dokumentu na stronie internetowej żłobka;
- c) wyłożenie dokumentu do wglądu dla rodziców/opiekunów prawnych w dostępnym miejscu w budynku żłobka.

DYREKTOR
mgr Bożena Lewandowska